

Základná škola
Trenčianske Jastrabie 115,
913 22 Trenčianske Jastrabie

ŠKOLOPIS

Školský vzdelávací program
(inovovaný)

ISCED I

Platnosť dokumentu od : 02. 09. 2020

Stupeň vzdelania ISCED 1

Dĺžka štúdia : **štyri roky**
Vyučovací jazyk: **slovenský**
Študijná forma: **denná**
Druh školy: **štátna**
Typ školy: **plnoorganizovaná**

Predkladateľ:

Názov školy: **Základná škola**
Adresa : **Trenčianske Jastrabie 115, 913 22 Trenčianske Jastrabie**
IČO : **036 126 586**
Riaditeľ školy : **Mgr. Boris Jantolák**
Kordinátor pre tvorbu ŠVP : **Mgr. Boris Jantolák**
Mgr. Zdenka Kyseliová

Zriadovateľ:

Názov: **Obec Trenčianske Jastrabie**
Adresa : **Trenčianske Jastrabie 102, 913 22 Trenčianske Jastrabie**
Kontakty : **Mgr. Marek Brožek – starosta obce**

Podpis riaditeľa školy

A. Všeobecná charakteristika školy

Veľkosť školy

ZŠ Trenčianske Jastrabie je plnoorganizovaná ZŠ. Škola má kapacitu približne 300 žiakov a v súčasnosti ju navštevuje priemerne 194 žiakov. Spolu sa vyučuje v 10 triedach, v každom ročníku po jednej triede okrem 7. ročníka, v ktorom sú 2 triedy. Základná škola, ktorú tvoria dve budovy, budova školy a samostatná telocvičňa, je umiestnená v časti obce Trenčianske Jastrabie, v krajinej oblasti pod Inovcom, čo nám umožňuje prirodzený kontakt s prírodou a ľahko napĺňať naše ciele v oblasti environmentálnej výchovy a telesnej výchovy. Súčasťou školského areálu sú dve Letné lesné triedy – altánky, v ktorých sa vyučuje v priaznivom počasí a športový areál (trávnaté ihrisko, tri betónové ihriská, štvorcová atletická dráha)

Charakteristika žiakov

Do spádovej oblasti dochádzky žiakov do školy patria obce Trenčianske Jastrabie, Trenčianske Mítice, Dubodiel. Vyučovacím jazykom je slovenský jazyk. Naši žiaci prejavujú veľký záujem o oblasť športu, informatiky, matematiky, prírodných vied a priaznivo reagujú na všetky novinky vo vyučovaní. Učitelia ich vedú k prirodzenému poznávaniu v oblasti jazykov, environmentalistiky a zorientovania sa v životných situáciách. Začlenenie žiakov so ŠVVP je dnes aj u nás neoddeliteľnou súčasťou žiackeho kolektívu a rodinného prístupu učiteľov. K celkovému rozvoju osobnosti žiaka prispieva aj Farský úrad v Tr. Mitičiach .

Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogický zbor tvorí priemerne 17 pedagogických pracovníkov. Ich počet sa každoročne prispôbuje aktuálnemu počtu žiakov na škole. Snažíme sa udržiavať optimálnu vekovú štruktúru pedagogických zamestnancov. Všetci pedagogickí pracovníci sú odborne kvalifikovaní a spôsobilí viesť svojich žiakov v zmysle požiadaviek Školského zákona. Vzhľadom na veľkosť školy tu nepôsobí školský psychológ na plný úväzok. Školského psychológa si pozývame podľa potreby v priebehu školského roka. V škole pôsobí výchovný poradca, koordinátor prevencie, koordinátor výchovy k manželstvu, koordinátor environmentálnej výchovy, koordinátor projektu Škola podporujúca zdravie. Učitelia sa priebežne vzdelávajú v rámci svojich predmetov, ale aj v oblasti IKT. Vedenie školy sa vzdeláva v rámci funkčného vzdelávania a aktualizácie.

Dlhodobé projekty

Máme certifikáty v oblasti prírody - Zdravá škola, Škola podporujúca zdravie. Okrem výchovno-vzdelávacej činnosti sa snažíme pritiahnuť našich žiakov, ale aj ich rodičov a obyvateľov obce k činnosti a tradíciám dávno zabudnutým. Na našom konte máme tieto úspešné projekty:

Digitálni štúrovci

Netradičné remeslá - prostredníctvom Konta Orange

Otvorená škola – oblasť športu

Elektronizácia školských knižníc

Nech sa nám netúlajú – projekt Jednota Coop

Areál dobra pod Inovcom - projekt Jednota Coop

Keď netečie, aspoň kvapká – projekt TVS

Školská knižnica rodáka Milana Hromníka - projekt našej školy

Významným pre našu školu je projekt **Stredoveká dedina**, ktorú vyhlásila talianska environmentálna organizácia Comitato Antica Fiera di Santa Lucia di Piave, kde sme získali v rámci Európy 4. miesto, ako jediní umiestnení v rámci Slovenska, kde sme ukončili tretí ročník v rámci tohto projektu.

Aktívne sa zúčastňujeme aj projektov podporovaných Európskou úniou, ktorými sú:

- Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva
- eTest
- Moderné vzdelávanie – digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety
- Aktivujúce metódy vo výchove

V oblasti športu sa zameriavame na rozvoj nasledovných športov: florbal, basketbal, futbal, stolný tenis, volejbal, atletika a šach. Škola pravidelne organizuje športové súťaže, z ktorých spomenieme aspoň **Brožekov memoriál**.

Každý rok organizujeme **besedy** so zaujímavými hosťami a významnými ľuďmi aj z nášho regiónu.

Pokračujeme v environmentálnom projekte – „**Prírodná mapa Slovenska**“

Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Našou snahou je veľmi úzka spolupráca s rodičmi a ich zapojenie do života školy. Rodičia sú členmi Rady školy a Rodičovského združenia. Škola je maximálne otvorená všetkým pripomienkam a podnetom zo strany týchto subjektov. Rada školy je zostavená podľa platnej legislatívy, je poradným a pomocným orgánom riaditeľa školy a samotnej školy. Zasadá štyrikrát do roka, aktívne spolupracuje aj s Rodičovským združením pri ZŠ a spoločne pomáhajú škole pri organizovaní akcií.

Rodičia sú pravidelne informovaní o aktuálnom dianí v škole, o pripravovaných akciách a uskutočnených podujatiach, prostredníctvom triednych rodičovských združení, internetovej stránky školy a pod. U žiakov vyžadujúcich osobitnú starostlivosť nám pomáha CPPaP v Trenčíne.

Škola okrem iného spolupracuje aj s Telovýchovnou jednotou Inovec a nezastupiteľná je pre nás aj spolupráca s naším zriaďovateľom - OÚ Trenčianske Jastrabie.

Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Budova školy je zateplená a sú vymenené všetky okná, ku škole patrí aj novopostavená telocvičňa (r. 2009). Škola má zrekonštruovanú kotolňu nachádzajúcu sa v budove školy a novú kotolňu v budove telocvične a napojenie na internet (Wifi).

Vnútorne priestory školy

V budove školy sú zriadené a využívajú sa tieto odborné učebne:

- multimedialná učebňa
- odborná učebňa využívaná na vyučovanie chémie a fyziky
- učebňa cudzích jazykov
- učebňa výpočtovej techniky
- školská kuchynka
- dve učebne pre ŠKD

V budove telocvične sú zriadené a využívajú sa tieto odborné učebne:

- veľká telocvičňa
- školská dielňa
- Školská knižnica Milana Hromníka

Škola využíva aj spoločenskú miestnosť Kultúrneho domu v Trenčianskom Jastrabí, ktorú nám poskytuje obec. Tieto odborné učebne umožňujú realizovať učebné osnovy a našou snahou je ich neustála obnova a modernizácia.

Vybavenie kabinetov je postačujúce, ale je potrebné pomôcky pravidelne obnovovať a vymieňať za modernejšie, lebo mnohé z nich pochádzajú ešte z prvotného vybavenia školy. Pri obnove učebných pomôcok sú veľmi nápomocní rodičia.

Škola pravidelne dbá o hygienu tried, robí úpravy tried a hygienických zariadení pre potreby žiakov a zvlášť pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Počas školského roka sme doplnili veľké množstvo moderných učebných pomôcok, čo umožnilo tvorivejšie a efektívnejšie vyučovanie.

V budúcnosti sa budeme zameriavať na obnovu interiéru školy. V prvom rade sa zameriame na výmenu lavíc a stoličiek v triedach, katedier pre učiteľov a výmenou školských tabúl, ktoré pochádzajú ešte z prvotného vybavenia školy. Ďalej plánujeme vybaviť triedy dataprojektormi a zabezpečiť aspoň jednu interaktívnu tabuľu, prípadne interaktívny projektor a zriadiť druhú učebňu výpočtovej techniky a učebňu cudzích jazykov.

Samozrejme, s obnovou interiéru školy súvisí aj postupné vymaľovanie všetkých priestorov školy.

Škola ako životný priestor

Symbióza medzi prostredím a príjemnými ľuďmi tvorí neoddeliteľnú súčasť našej školy. Je to informovanosť žiakov a rodičov prostredníctvom aktuálnych nástieniek a v interiéri, ale aj v exteriéri školy. Vidiecka škola je povinná prezentovať svoju činnosť a mobilizovať občanov prostredníctvom vývesiek v obci a na obecnom úrade. Len tak dosiahneme priateľskú atmosféru a prepojenie so životom v obci.

Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Učitelia a žiaci sa pravidelne, podľa platnej legislatívy oboznamujú s bezpečnosťou a ochranou zdravia pri výchove a vzdelávaní. Následne sa tieto témy preberajú na pravidelných triednických hodinách a sú témou výchovných predmetov, kde si môžu žiaci prostredníctvom modelových situácií preveriť svoje schopnosti. V zmysle učebných osnov organizujeme účelové cvičenie Ochrana života a zdravia, dvakrát do roka, kde žiaci prakticky a teoreticky dokazujú svoje schopnosti.

Pravidelne robíme kontroly v zmysle platnej legislatívy v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Zúčastňujeme sa školení, dbáme o prevenciu v tejto oblasti prostredníctvom kvízov, besied a stretnutí sa s aktivistami v tejto oblasti.

B. Charakteristika ŠkVP

Pedagogický princíp školy

Naším základným princípom je pripraviť tvorivo mysliacich, kreatívnych ľudí pripravených pre ďalšie vzdelávanie na strednej škole a schopných si vhodne, na základe svojich vedomostí a záujmov, strednú školu aj vybrať. Pedagogický princíp vychádza z postupného prechodu žiaka z predprimárneho vzdelávania na primárne vzdelávanie. Snažíme sa sledovať neustále sa meniace požiadavky žiakov, rodičov, stredných škôl, spoločnosti a podľa možností, v rámci platnej legislatívy, ich zakomponovať do Školského vzdelávacieho programu. Kvalitnými službami sa snažíme posilňovať tradíciu školy, vytvárať silné putá absolventov, rodičov ku škole (byť hrdý na školu) a zároveň ju otvárať pre nové impulzy a inovácie. Kvalitnú školu ovplyvňujú predovšetkým kvalitní učitelia. Preto kladieme vysoký dôraz na výber vhodných učiteľov pre našu školu, ochotných a schopných zvyšovať svoj odborný a profesionálny rast. Zároveň kladieme dôraz na tvorivú atmosféru so vzájomnou dôverou a rešpektom vo vzťahu medzi učiteľmi, žiakmi a vedením školy. Našou snahou je, aby učiteľ vo vzťahu k žiakovi, nepôsobil ako "prirodzený protivník", ale aby sa medzi žiakom a učiteľom vytvoril partnerský vzťah, vzťah vzájomnej dôvery a rešpektu.

V nadväznosti na doterajšie smerovanie školy sa snažíme veľmi úzko spolupracovať s obecnými úradmi, rozvíjať tradície obce a prezentovať jej históriu v medzinárodných projektoch. V súlade s požiadavkami a s budúcim zaradením školy do medzinárodných projektov vzdelávame učiteľov aj žiakov prostredníctvom európskych programov, prostredníctvom výchovno-vzdelávacej práce na vyučovaní a v krúžkovej činnosti. Prostredníctvom návštev štátov Európskej únie chceme motivovať žiakov k štúdiu cudzích jazykov. Máme v pláne spolupracovať s partnerskými školami, ktoré budeme hľadať počas školského roka.

Ciele výchovno-vzdelávacieho procesu

- vychovávať v duchu humanizmu a do jednotlivých predmetov zapracovať úlohy so vzdelávaním v oblasti ľudských práv, práv dieťaťa,
- posilňovať čitateľskú gramotnosť, využívať vo vyučovaní IKT,
- využívať alternatívne možnosti vyučovania (napr. projektové vyučovanie, interaktívne zážitkové a skúsenostné učenie), ktoré prepájajú učenie so životom,
- naďalej obohacovať a rozširovať mimoškolskú činnosť a zachovávať miestne zvyky a tradície prostredníctvom kultúrnych a spoločenských aktivít, čo je vlastne dlhodobým cieľom školy, o ktorých informujeme aj prostredníctvom masmédií, vid'. Trenčianske noviny, internetová stránka školy atď.

Vzhľadom na skutočnosť, že hlavnou náplňou učiteľa je výchova žiaka zameraná na jeho socializáciu a rozvoj prosociálnych vzťahov, učiteľ si sám vyberá, akými metódami a formami bude pôsobiť na žiakov, ako udrží disciplínu, poriadok a zároveň vytvorí dostatok

priestoru na tvorivosť a slobodné vyjadrovanie žiakov. Jeho hlavnou úlohou bude vytvoriť si kladný osobný vzťah k žiakom.

Výchovno-vzdelávaciu činnosť budeme naďalej smerovať k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy. Naším dlhodobým cieľom bude pripraviť človeka rozhladeného, vytrvalého, schopného kooperovať a pracovať v tíme, schopného sebamotivácie k celoživotnému vzdelávaniu. Budeme zvyšovať gramotnosť žiakov v oblasti IKT, v oblasti cudzích jazykov so zreteľom na možnosti školy a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov. Formovať u žiakov tvorivý životný štýl, vnútornú motiváciu, emocionálnu inteligenciu, sociálne cítenie a hodnotové orientácie. Vychovávať žiakov v duchu humanistických princípov. V spolupráci s rodičmi žiakov vychovať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí.

Zameranie školy a stupeň vzdelania

Škola vytvára optimálne prostredie na to, aby žiaci získali čo najkvalitnejšie vedomosti a zručnosti vo všetkých výchovno-vzdelávacích predmetoch. Zameriavame sa na to, aby žiaci získali všeobecný rozhlád, na základe ktorého budú schopní kriticky, tvorivo a samostatne myslieť. Myslíme si, že v tejto fáze štúdia je pre žiaka každý predmet dôležitý. Preto sa zameriavame na kvalitu vyučovania v každom predmete. Len tak budú žiaci kvalitne pripravení na výber vhodnej strednej školy.

Absolvovaním 4. ročníka ZŠ dosiahnu žiaci primárny stupeň vzdelania – ISCED 1. Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie.

Organizácia prijímacieho konania

Do 1. ročníka v základnej škole sa prijíma dieťa, ktoré splnilo podmienky začatia plnenia povinnej školskej dochádzky podľa zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov a o ktorého prijatie na základe zápisu požiadala zákonný zástupca.

V priebehu plnenia povinnej školskej dochádzky, môže byť žiak prijatý na základe žiadosti zákonného zástupcu. O jeho prijatí rozhoduje riaditeľ školy.

Profil absolventa

Profil zahŕňa komplex vedomostí a zručností, hodnotových postojov žiaka, ktoré mu umožňujú osobnostne sa rozvíjať podľa jeho individuálnych psychických a fyzických schopností a možností.

Absolvent primárneho vzdelávania na našej škole je schopný:

- využívať všetky formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má primeraný ústny a písomný prejav,
- vytvárať kvalitné medziľudské vzťahy, vedieť pracovať v tíme, hodnotiť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania,
- slušného správania
- svojím vystupovaním robiť dobré meno škole a rodine,

- uvedomovať si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam
- mať osvojené základy materinského a cudzieho jazyka a vyjadrovať sa v nich ústnou a písomnou formou adekvátne svojmu stupňu vzdelania,
- adekvátne veku používať a efektívne využívať vybrané informačno-komunikačné technológie
- venovať sa športovej činnosti, ovládať základy plávania,
- starať sa o svoje psychické i fyzické zdravie,
- ceniť si a rešpektovať kultúrne – historické dedičstvo svojej vlasti, svojho regiónu a obce,
- používať matematické myslenie na riešenie praktických problémov,
- používať základy prírodovednej gramotnosti,
- spoznávať dejiny vlastného národa, chrániť a zveľaďovať kultúrne dedičstvo, šíriť tradičnú ľudovú kultúru,
- uvedomovať si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v celej spoločnosti,
- osvojiť si základné zručnosti v oblasti IKT, efektívne využívať dostupné informačno-komunikačné technológie,
- získať environmentálne vnímanie životného prostredia, podporovať udržateľnosť jeho kvality,
- uvedomiť si svoje kvality, byť zodpovedný za svoj život a byť schopný seberealizácie,
- využiť získané vedomosti a schopnosti pri ďalšom vzdelávaní.

Pedagogické stratégie našej školy

Vo výchovno-vzdelávacej činnosti sa snažíme využívať moderné a inovatívne metódy a formy práce, ktoré čo najefektívnejšie zabezpečia rozvoj kľúčových kompetencií žiakov. Snažíme sa sledovať nové trendy vo vyučovaní a zapracovávať ich do našej činnosti. Preferovanými metódami sú tímová a samostatná práca, prezentácia a obhajoba výstupov. Podporujeme projektové vyučovanie, zážitkové učenie. Umožňujeme žiakovi prezentovať svoju činnosť, svoje práce v rámci predmetov, ale aj v rámci spoločenských akcií organizovaných školou, kedy sú žiaci nútení analyzovať a aplikovať svoje vedomosti, učia sa vyjadriť svoje názory a postoje. Dôraz je kladený na samostatnosť a zodpovednosť. Využívame IKT vo vyučovaní a zároveň sa zameriavame na vyučovanie cudzích jazykov, v rámci ktorého od 2. ročníka pridávame prvý cudzí jazyk (anglický jazyk).

Nadalej budeme pracovať na projektoch, ktoré budú vyhlásené MŠ SR. Aktívne budeme hľadať partnerskú školu v rámci projektu Comenius. V oblasti čitateľskej gramotnosti budeme školskú knižnicu nadalej dopĺňať o aktuálne knižné novinky a budeme realizovať rôzne podujatia s využitím Školskej knižnice rodáka Milana Hromníka.

Novovzniknutá kuchynka bude využívaná na vyučovanie technickej výchovy žiakmi 2. stupňa a na činnosť Školského klubu detí v popoludňajších hodinách. Ďalej ju budú využívať žiaci 1. stupňa na spoločenské aktivity, ako sú napr. maľovanie medovníkov, ako aj žiaci 2. stupňa v rámci mimoškolskej činnosti (Netradičné remeslá).

Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi potrebami

Žiaci so ŠVVP vzdelávaní formou integrácie budú naplňovať obsah špecifických predmetov edukácie podľa IVP.“

Na aktívne a zároveň odborné zabezpečenie výučby žiakov so ŠVVP škola spolupracuje s CPPaP v Trenčíne, pravidelne posiela žiakov so ŠVVP v spolupráci s rodičmi na diagnostiku a odbornú pomoc špeciálnych pedagógov. Týmto deťom vytvárame individuálne podmienky výučby v triedach so zreteľom na ich poruchy učenia a individuálne potreby (IVVP). Žiakom so ŠVVP sa venuje výchovný poradca školy, ktorý sa pravidelne zúčastňuje vzdelávania v tejto oblasti.

C. Začlenenie prierezových tém

Povinnou súčasťou obsahu vzdelávania sú prierezové témy, ktoré sa spravidla prelínajú cez obsahové vzdelávacie oblasti. Prierezové témy je možné uplatňovať viacerými formami - ako integrovanú súčasť vzdelávacieho obsahu oblastí vzdelávania a vhodných vyučovacích predmetov, ako samostatný učebný predmet v rámci voliteľných hodín, v rámci kurzov (DOV) a účelových cvičení (OŽZ), besied, prednášok a pod. .

Realizácia prierezových tém sa na našej škole uskutočňuje dvoma formami :

- na úrovni predmetov v jednotlivých ročníkoch (súčasť TVVP)
- v podobe projektov, samostatných kurzov, seminárov, besied a pod.

Na úrovni primárneho vzdelávania zavádzame nasledovné prierezové témy:

DOPRAVNÁ VÝCHOVA

- VÝCHOVA K BEZPEČNOSTI V CESTNEJ PREMÁVKE

VÝCHOVA K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU

OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

MEDIÁLNA VÝCHOVA

MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

REGIONÁLNA VÝCHOVA A ĽUDOVÁ KULTÚRA

DOV

VMR

OSR

ENV

MDV

MUV

OŽZ

RLK

Dopravná výchova

V každodennom živote sa žiaci stávajú účastníkmi cestnej premávky ako chodci, korčuliari, kolobežkári, cyklisti, cestujúci v prostriedkoch hromadnej alebo osobnej dopravy a pod. Okrem pozitívnych stránok má doprava a motorizmus aj veľa záporných stránok. Neúmerný je počet dopravných nehôd, ktorých účastníkmi sú deti v mladšom a staršom školskom veku. Základné vedomosti, zručnosti a návyky zamerané na bezpečné správanie sa v rôznych dopravných situáciách získavajú deti najmä prostredníctvom školy.

Úlohou výchovy k bezpečnosti v cestnej premávke v škole je postupne pripraviť deti na samostatný pohyb v cestnej premávke - ako chodcov alebo cyklistov - pričom je potrebné mať

na zreteli aj aspekt výchovy budúcich vodičov motorových vozidiel. Realizácia učebnej činnosti sa uskutočňuje v objekte školy, na detských dopravných ihriskách alebo v bezpečných priestoroch v okolí školy.

Témy

1. Pochopiť funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi,
2. Formovať mravné vedomie a správanie sa v zmysle morálnej a právnej zodpovednosti pri chôdzi a jazde v cestnej premávke,
3. Osvojiť si zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, ako chodec, cyklista, cestujúci (spolujazdec),
4. Naučiť deti pozorovať svoje okolie, vyhodnocovať situáciu z hľadiska bezpečnosti a aplikovať návyky bezpečného správania sa v cestnej premávke v praktickom živote,
5. Zvládnuť techniku chôdze a jazdy na bicykli,
6. Zvládnuť základné taktické prvky chôdze a jazdy v cestnej premávke,
7. Pochopiť význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládnuť základné úlohy údržby bicykla,
8. Uvedomiť si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky – dopravné značky, dopravné zariadenia
9. Simulovaním rôznych dopravných situácií osvojovať zásady bezpečného správania sa v cestnej premávke

Výchova k manželstvu a rodičovstvu

Výchova k manželstvu a rodičovstvu je na tomto vzdelávacom stupni zacielená na utváranie základných vedomostí a zodpovedných postojov v oblasti partnerských vzťahov a rodičovstva v súlade s vedeckými poznatkami a etickými normami. Bazálnym východiskom je uvedomovanie si, že človek je spoločenská bytosť, rozvíjajúca vzťahy. V primárnom vzdelávaní je možné uvedený zámer dosiahnuť prostredníctvom plnenia týchto čiastkových cieľov:

- rozvíjať zodpovednosť žiakov voči sebe a iným, aby boli schopní prevziať zodpovednosť za vlastné správanie,
- pomáhať žiakom rozvíjať pozitívne sebavedomie, pestovať sebaúctu žiakov, rozvíjať úctu k druhým,
- pestovať v žiakoch schopnosť výberu na základe správneho rozhodnutia, a to i v prípade, že budú vystavení negatívnemu tlaku (asertivita),
- formovať sociálne zručnosti žiakov v interakcii s inými: vytvárať a zvládnuť vzťahy, odhaľovať a riešiť problémy, jasne a výstižne formulovať myšlienky, vypočúť mienku iných v diskusii a iné,
- viesť žiakov k tomu, aby si postupne uvedomovali a osvojili svoju pohlavnú rolu so zreteľom na spoločensko–mravné normy vzájomného správania,
- zdôrazňovať význam kamarátstva a priateľstva, ktoré pomáha rozvíjať interpersonálne vzťahy – empatiu, komunikačné schopnosti,
- pestovať v žiakoch túžbu založiť si v dospelosti rodinu, mať vlastné deti a tieto s láskou vychovávať,
- formovať postoje k bezpečnému správaniu vo vzťahu k zdraviu, špeciálne v otázkach prevencie AIDS,

- oboznámiť žiakov s negatívnymi účinkami fajčenia, alkoholu a iných drog na zdravie a správanie jednotlivca,
- poskytnúť žiakom prvotné informácie o vzniku a vývine ľudského jedinca, starostlivosť rodičov o dieťa (výživa a opatera),
- poskytnúť žiakom základné poznatky o biologických, emocionálnych a sociálnych zmenách v puberte.

Témy

1. Výchova v rodine

- ✓ Moja rodina a ja, naše vzťahy v rodine.
- ✓ Rodičovská láska a jej význam v živote dieťaťa.
- ✓ Úcta a správanie sa k rodičom, medzigeneračné vzťahy v rodine.
- ✓ Príbuzenské vzťahy, význam rozvíjania vzťahov v širšom spoločenstve.
- ✓ Úloha manželstva a rodiny v spoločnosti.

2. Zásady zdravého života

- ✓ Zásady zdravého života – starostlivosť o vlastné telesné a duševné zdravie, hygiena tela, fyzické a sociálne aspekty zdravia.
- ✓ Zachovanie zdravia závisí do istej miery od schopnosti robiť správny výber a zodpovedne konať.
- ✓ Význam sociálnych zručností pre budovanie zdravých medziľudských i potenciálnych partnerských vzťahov – presné a výstižné vyjadrovanie, schopnosť vypočuť mienku iných v diskusii, odhaľovať a riešiť problémy, asertívne správanie, sebaovládanie a iné.
- ✓ Zdravé sebavedomie a sebaúcta človeka. Pozitívne sebahodnotenie.
- ✓ Nebezpečenstvo sexuálneho zneužívania detí, nácvik bezpečného správania v rizikových situáciách. Problematika komerčného sexuálneho zneužívania detí.

3. Negatívne dôsledky fajčenia, alkoholu a ďalších drog na zdravie a správanie človeka

- ✓ Fajčenie, alkohol a ďalšie drogy ohrozujú zdravie človeka – nervovú sústavu, srdce a cievy, pečeň, žalúdok.
- ✓ Mimoriadne nebezpečné je užívanie drog v období dospievania (ohrozuje aj zdravý vývin rozmnožovacích ústrojov) a v tehotenstve.
- ✓ Budúca matka fajčením a pitím alkoholu ohrozuje zdravý vývin plodu.
- ✓ Správanie človeka pod vplyvom alkoholu a iných drog – strata zábran, uvoľnené správanie.
- ✓ Riziko prenosu AIDS. Nácvik asertívneho správania – odmietnutie alkoholického nápoja a iných drog.

4. Rovnoprávnosť pohlaví a budovanie vzťahov medzi chlapcami a dievčatami

- ✓ Rovnocennosť muža a ženy a ich špecifickosť, možnosti vzájomnej komplementarity a spolupráce.
- ✓ Vzájomné správanie sa chlapcov a dievčat, správne obliekanie sa, slušnosť, ohľaduplnosť, čestnosť, ochota vzájomne si pomáhať, gavalierstvo, odvaha.
- ✓ Význam blízkeho človeka pre život jednotlivca.
- ✓ Kamarátstvo a priateľstvo. Komunikácia ako cesta spoznávania seba i druhých.
- ✓ Priateľstvo je viac ako kamarátstvo (správne a falošné priateľstvo).

- ✓ Vedieť identifikovať i komunikovať svoje city. Učiť sa vnímať problémy i radosti druhých.

5. Vznik a vývoj ľudského jedinca, príprava organizmu ženy na jeho prijatie a rozvoj

- ✓ Telo všetkých živých organizmov (rastlín, živočíchov a húb) sa skladá z buniek.
- ✓ Mikroskopovanie buniek.
- ✓ Tvorba mužských pohlavných buniek – spermii v semenníkoch.
- ✓ Tvorba ženských pohlavných buniek – vajíčok vo vaječníkoch.
- ✓ Oplodnenie – splynutie vajíčka a spermie, vznik oplodneného vajíčka.
- ✓ Rast a vývoj oplodneného vajíčka.
- ✓ Výživa plodu krvou matky cez steny maternice.
- ✓ Vytváranie citového vzťahu dieťaťa a matky počas vnútromaternicového vývinu.
- ✓ Tehotenstvo, dĺžka tehotenstva, pôrod.
- ✓ Životaspráva ženy počas tehotenstva – zdravá výživa, pohyb na čerstvom vzduchu, škodlivosť fajčenia a alkoholu, psychická pohoda.
- ✓ Starostlivosť matky o narodené dieťa – kŕmenie, prebaľovanie, umývanie, pravidelná návšteva poradne.
- ✓ Význam materinskej lásky pre zdravý vývin dieťaťa.
- ✓ Vývojové štádiá: dojča, batola, dieťa predškolského veku, školák, mladistvý, dospelý.
- ✓ Úcta a ohľaduplnosť k tehotnej žene.

6. Zmeny v organizme dieťaťa v období puberty

- ✓ Príprava na dôležité zmeny v organizme dieťaťa v období puberty – vonkajšie pohlavné znaky, tvorba spermii a vajíčok, prvá menštruácia, prvá polúcia.
- ✓ Vplyv fyzických zmien na emocionálnu a sociálnu oblasť duševného života dospievajúcich snaha o preberanie zodpovednosti za svoj život, častá mrzutosť a popudlivosť, nehody s rodičmi.
- ✓ Lahké skamarátenie sa s inými.
- ✓ Vyvarovať sa napodobňovať nevhodné správanie iných, asertivita.
- ✓ Potreba zvýšenej hygieny v období dospievania.

Environmentálna výchova

Environmentálna výchova je prierezová téma, prelína sa všetkými predmetmi, ale najmä prírodovedou, vlastivedou, pracovným vyučovaním, etickou výchovou.

Cieľom je prispieť k rozvoju osobnosti žiaka tak, že nadobudne schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím vo svojom okolí, pričom zároveň chápe potrebu ochrany životného prostredia na celom svete. Dôležité je, aby žiaci získali vedomosti ale aj zručnosti, ktorými môžu pomáhať životnému prostrediu jednoduchými činnosťami, ktoré sú im primerané a vhodné - chrániť rastliny, zvieratá, mať kladný vzťah k domácim zvieratám ale aj k zvieratám v prírode, starať sa o svoje okolie a pod.. Prierezovú tému možno začleniť do viacerých predmetov prostredníctvom jednotlivých tém, projektov alebo urobiť kurzovou formou kurzu.

Témy

1. Schopnosť chápať, analyzovať a hodnotiť vzťahy medzi človekom a jeho životným prostredím na základe poznania zákonov, ktorými sa riadi život na Zemi;
2. Poznávanie rastlín a živočíchov okolo nás
3. Skúmanie rozmanitosti rastlinných a živočíšnych druhov
4. Uvedomiť si podmienky života a možnosti ich ohrozovania
5. Negatívne zásahy človeka do prírody a ich dôsledky
6. Význam lesa pre človeka
7. Význam lesa pre krajinu
8. Odlesňovanie – hlavná príčina zvetrávania pôdy
9. Význam pôdy pre život na Zemi
10. Ochrana pôdy
11. Základné zložky životného prostredia – vzduch, voda, pôda
12. Význam ovzdušia pre živé organizmy
13. Znečisťovanie ovzdušia činnosťou človeka / priemysel, doprava, domácnosť/, negatívny vplyv znečisťovania na životné prostredie a zdravie ľudí
14. Význam vody pre život na Zemi
15. Každé ročné obdobie má svoje čaro
16. Zvieratá priateľmi človeka
17. Poznať chránené zvieratá a rastliny
18. Význam chránených území Slovenska

Osobnostný a sociálny rozvoj

Prierezová oblasť osobnostný a sociálny rozvoj rozvíja ľudský potenciál žiakov, poskytuje žiakovi základy pre plnohodnotný a zodpovedný život, aby žiak získal kvalitné vzdelanie, k tomu je potrebné aby si rozvíjal sebareflexiu (rozmyšľal o sebe), spoznával sám seba, svoje dobré ale aj slabé stránky, rozvíjal si sebaúctu, sebadôveru a s tým spojené prevzatie zodpovednosti za svoje konanie, osobný život a seba vzdelávanie. V tejto súvislosti je potrebné aby sa naučil uplatňovať svoje práva, ale aj rešpektovať názory, potreby a práva ostatných.

Dôležité je, aby prierezová téma podporovala u žiakov rozvoj schopnosti uplatňovať prevenciu sociálno-patologických javov (šikanovanie, agresivita, užívanie návykových látok). Cieľom je, aby žiak získaval a udržal si osobnostnú integritu, pestoval kvalitné medziľudské vzťahy, rozvíjal sociálne spôsobilosti potrebné pre osobný a sociálny život a spoluprácu. V tejto prierezovej tematike sa uplatňuje aj vzdelávanie k ľudským právam ale aj k rodinnej výchove.

Téma sa prelína všetkými obsahovými vzdelávacími oblasťami. Najviac priestoru má v predmete etická výchova, ale je dôležité aby si učiteľ uvedomil, že na dosiahnutie cieľov tejto prierezovej tematiky je nutné vymedziť priestor aj v náukových predmetoch. Nevyhnutné je, aby sa všetky témy realizovali prakticky, prostredníctvom vhodných cvičení, modelových situácií, diskusií, hier a oných interaktívnych metód.

Témy

1. Porozumieť sebe samému a druhým
2. Zvládať vlastné správanie, poznám svoje klady a nedostatky
3. Prispievať k utváraniu dobrých medziľudských vzťahov v triede aj mimo
4. Uvedomovať si hodnotu spolupráce - pracovať v tíme
5. Uznávam mravné hodnoty a slušne sa správam
6. Spoznávanie sa a spolužitie v triednom kolektíve
7. Pravidlá správnej komunikácie – verbálne a neverbálne
8. Vzťahy v rodine – rodičia , súrodenci, starí rodičia
9. Zodpovednosť za vlastné konanie
10. Rešpektovanie názoru iného človeka
11. Sebareflexia - poznávam a vážim si sám seba
12. Sebakontrola
13. Sebadôvera
14. Uplatňovanie svojich práv
15. Vytrvalosť pri práci
16. Výchova k tvorbe a ochrane prírody
17. Cieľavedomosť
18. Úcta k spolužiakom, priateľstvo
19. Pomoc slabším
20. Samostatnosť
21. Usilovnosť
22. Nediskriminujem ľudí podľa veku, rasy , náboženstva, pohlavia

Ochrana života a zdravia

Ochrana života a zdravia (OŽZ) sa v základných školách realizuje prostredníctvom učebných predmetov štátneho vzdelávacieho programu a samostatných organizačných foriem vyučovania – didaktických hier. V rámci témy sa aplikuje učivo, ktoré bolo v minulosti súčasťou povinného učiva ochrany človeka a prírody (OČP). Ochrana života a jeho zdravia integruje postoje, vedomosti a schopnosti žiakov zamerané na ochranu života a zdravia v mimoriadnych situáciách. Podobne pri pobyte a pohybe v prírode, ktoré môžu vzniknúť vplyvom nepredvídaných skutočností ohrozujúcich človeka a jeho okolie.

Cieľom spoločnosti je pripraviť každého jednotlivca na život v prostredí, v ktorom sa nachádza. Nevyhnutným predpokladom k tomu je neustále poznávanie prostredníctvom pohybu a pobytu v prírode. Obsah učiva je predovšetkým orientovaný na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami. Zároveň napomáha zvládnuť nevhodné podmienky v situáciách vzniknutých pôsobením cudzej moci, terorizmom voči občanom nášho štátu. Cieľom oblasti je formovať ich vzťah k problematike ochrany svojho zdravia a života, tiež zdravia a života iných ľudí. Poskytnúť žiakom potrebné teoretické vedomosti a praktické zručnosti. Osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života. Rozvinuť morálne vlastnosti žiakov, tvoriace základ vlasteneckého a národného cítenia. Formovať predpoklady na dosiahnutie vyššej

telesnej zdatnosti a celkovej odolnosti organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách.

Prierezovú tému naplní obsah :

- riešenie mimoriadnych situácií - civilná ochrana,
- zdravotná príprava,
- pohyb a pobyt v prírode.

Témy

1. Bezpečnosť, opatrnosť pri hrách
2. Cvičenie, pohyb na čerstvom vzduchu
3. Vznik mimoriadnych udalostí v prírode a na objektoch
4. Významné budovy a objekty a ich význam
5. Varovné signály civilnej obrany a činnosť žiakov po ich vyhlásení
6. Prostriedky individuálnej ochrany jednotlivcov
7. Ochrana proti požiarom
8. Poskytovanie prvej pomoci
9. Ošetrovanie jednoduchých poranení
10. Významné zdravotné strediská – ich význam / zdravotné stredisko, lekáreň, nemocnica.. /
11. Starostlivosť o zdravie jednotlivca
12. Vitamíny – predpoklad zdravia
13. Správanie sa na komunikáciach, v dopravných prostriedkoch
14. Pobyt v prírode pomocou buzoly, svetové strany
15. Pripraviť žiakov na zvládnutie situácií vzniknutých vplyvom priemyselných a ekologických havárií, dopravnými nehodami, živelnými pohromami a prírodnými katastrofami
16. Osvojiť si vedomosti a zručnosti v sebaochrane a poskytovaní pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života

Mediálna výchova

Jedným z významných socializačných faktorov ovplyvňujúcich hodnoty, postoje a správanie jedinca sú médiá. Osvojenie schopnosti kompetentného zaobchádzania s médiami je cieľom mediálnej výchovy ako prierezovej témy.

Cieľ mediálnej výchovy:

- lepšie porozumeli pravidlám fungovania mediálneho sveta a primerane veku sa v ňom orientovali
- dokázali posudzovať mediálne šírené posolstvá, objavovať v nich to hodnotné, Pozitívne formujúce ich rast
- dokázali si uvedomiť si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa zodpovedným prístupom eliminovať,
- vedeli tvoriť mediálne produkty

Témy

1. Lepšie porozumieť pravidlám fungovania mediálneho sveta a primerane veku sa v nich orientovať
2. Osvojovať si schopnosti úspešne a samostatne sa zapojiť do mediálnej komunikácie
3. Uvedomovať si negatívne mediálne vplyvy na svoju osobnosť a snažiť sa ich zodpovedným prístupom eliminovať
4. Vytvárať predstavu o úlohe médií v každodennom živote v regióne (v lokalite)
5. Rozvíjať komunikačnú schopnosť, zvlášť pri verejnom vystupovaní a štylizácii písaného a hovoreného textu
6. Využívať vlastné schopnosti v tímovej práci i v redakčnom kolektíve
7. Prispôbiť vlastnú činnosť potrebám a cieľom tímu
8. Viest' k uvedomovaniu si hodnoty vlastného života /zvlášť voľného času/ a zodpovednosti za jeho naplnenie
9. Vedieť tvoriť mediálne produkty
10. Zmysluplne využívať média a ich produkty

Multikultúrna výchova

Multikultúrna výchova je zaradená do obsahu vzdelávania s ohľadom na slovenské kultúrne prostredie, kde po stáročia spolunažívali príslušníci rôzneho etnického, národného, náboženského a kultúrneho pôvodu. Tradičná kultúrna rozmanitosť sa pritom v súčasnosti ešte prehlbuje vďaka viacerým trendom, ktoré sa často zastrešujú pojmom globalizácia. Jedným z týchto trendov, ktorý výrazne zvyšuje rozmanitosť kultúr na Slovensku, je migrácia príslušníkov vzdialenejších a doposiaľ nepoznaných kultúr a subkultúr. Multikultúrnosť slovenskej spoločnosti však nikdy neznamenala len pokojné spolunažívanie rôznych skupín obyvateľov, ale vždy bola a dodnes je poznačená aj predsudkami a stereotypmi, ktoré sa prejavujú v rôznych podobách neznášanlivosti, rasizmu, či xenofóbie.

Žiaci všetkých vekových kategórií budú čoraz častejšie v osobnom aj verejnom živote vystavení rôznym kultúrnym vplyvom a v čoraz väčšej miere sa budú dostávať do kontaktu s ľuďmi iných kultúr. Preto je potrebné, aby boli na tieto výzvy pripravení, a aby boli schopní rozoznať, rešpektovať a podporovať rôzne kultúrne ukotvenie vo svojom okolí.

Multikultúrnú výchovu možno prirodzene začleniť do humanitných a spoločenskovedných predmetov. Prvky multikultúrnej výchovy však možno v obsahovej a metodologickej rovine čísi pomocou vhodných príkladov rozvíjať aj v prírodovedných predmetoch, či pri výučbe slovenského jazyka a cudzích jazykov.

Témy

1. Spoznávanie iných kultúr a emocionálne pochopenie inej kultúry
2. Akceptovanie inej kultúry
3. Rozvoj medzilidskej tolerancie
4. Mierová spolupráca príslušníkov iných kultúr
5. Poznať históriu, zvyky, tradície iných kultúr
6. Pozitívny a negatívny vplyv zahraničnej hudby a filmov na žiakov
7. Udržiavanie svojej kultúry, zvykov, tradícií

8. Pestovanie hrdosti na svoj národ a kultúru
9. Zásady kultúrneho správania sa na športových súťažiach v úlohe diváka , poslanie olympijského hnutia
10. Boj proti neznášanlivosti, rasizmu, xenofóbia
11. Uznávať a zabezpečovať práva dieťaťa bez diskriminácie, bez ohľadu na rasu, farbu, pohlavie, jazyk a náboženstvo

Regionálna výchova ľudová kultúra

Prierezová téma Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra úzko súvisí s prierezovou témou Multikultúrna výchova ale vo svojom obsahu sa ešte hlbšie zaoberá živým a hodnotným hmotným a nehmotným kultúrnym dedičstvom Slovenskej republiky.

Cieľom zaradenia prierezovej témy do vyučovania je vytvárať u žiakov predpoklady na pestovanie a rozvíjanie citu ku krásam svojho regiónu, prírody, staviteľstva, ľudového umenia a spoznávanie kultúrneho dedičstva našich predkov.

Edukačná činnosť je zameraná na to, aby žiaci v rámci regionálnej výchovy poznali históriu a kultúru vlastnej obce – objavovanie a spoznávanie prírodných krás a zaujímavostí Slovenska.

Pre vybudovanie kladného vzťahu k téme je nevyhnutné využívať zážitkové formy učenia sa žiakov (výlety, exkurzie, besedy, tvorba zbierok, výstav ...

Témy

1. Moja rodina
2. Poznať školu, okolie školy
3. Poznať obec, mesto, v ktorom žijem /poloha, história a súčasnosť/
4. Poznať rozprávky, príbehy, legendy spojené s históriou obce, mesta
5. Poznať regionálne múzeá, prírodovedné múzea, galérie, skanzeny
6. Poznať významné osobnosti regiónu
7. Spoznávať prírodné krásy regiónu
8. Spoznávať náučné chodníky v regióne
9. Poznať chránené rastliny a živočíchy na území regiónu
10. Poznať umelecké produkty, tradičné ľudovomelecke remeslá regiónu
11. Poznať miestne a regionálne jazyky
12. Výber z historických, kultúrnych pamätihodností Slovenska (hrady, zámky, architektúra)
13. Flóra a fauna na Slovensku
14. Chránené územia na Slovensku
15. Významné osobnosti rôznych oblastí kultúry a histórie Slovenska
16. Domáce a tradičné remeselné výrobky
17. Tradičné remeslá /ich história/
18. Odev /kroje na dedine/
19. Interpretčné umenie / ľudová hudba, piesne, tance, hry/
20. Spoločenské praktiky, zvyky
21. Tradície spojené s náboženskými sviatkami / napr. vianočné, veľkonočné a i./

D. Finančná gramotnosť

Finančná gramotnosť je schopnosť využívať poznatky, zručnosti a skúsenosti na efektívne riadenie vlastných finančných zdrojov s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Finančná gramotnosť nie je absolútnym stavom, je to kontinuum schopností, ktoré sú podmienené premennými ako vek, rodina, kultúra či miesto bydliska.

Finančná gramotnosť je označením pre stav neustáleho vývoja, ktorý umožňuje každému jednotlivcovi efektívne reagovať na nové osobné udalosti a neustále meniace sa ekonomické prostredie.

Ciele

- poznať fungovanie jednotlivca a rodín v ekonomickej oblasti,
- pochopiť otázky bohatstva a chudoby,
- poznať hodnotu peňazí,
- poznať modely zabezpečenia jednotlivca a rodín peniazmi s uvedením príkladov extrémov,
- poznať osobné a rodinné modely zabezpečenia životných potrieb.

Téma „Finančná gramotnosť 1“ je od školského roka 2017/2018 postupne nahrádzaná témou „Finančná gramotnosť 2“, s ktorou začínajú s účinnosťou od 1. septembra 2017 žiaci 1. ročníka.

Finančná gramotnosť 1

Podľa národného štandardu finančnej gramotnosti budeme uplatňovať témy a následne kompetencie:

Človek vo sfére peňazí

Celková kompetencia:

Posúdenie významu trvalých životných hodnôt, zváženie vplyvu peňazí na ich zachovávanie a na základe toho vybrať a stanovenie životných priorít a východísk zabezpečenia životných potrieb.

Čiastková kompetencia 1: Zachovať trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými

potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia.

Čiastková kompetencia 2: Pochopiť a vážiť si hodnotu ľudskej práce a peňazí ako jedného z prostriedkov jej vyjadrenia.

Čiastková kompetencia 3: Osvojiť si základné etické súvislosti problematiky bohatstva, chudoby a dedenia chudoby.

Čiastková kompetencia 4: Popísať fungovanie problematiky jednotlivca a rodiny v ekonomickej oblasti.

Čiastková kompetencia 5: Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne.

Žiak je schopný:

- Pomenovať základné ľudské hodnoty a potreby
- Posúdiť spôsoby, akými rodičia zabezpečujú životné potreby celej rodiny.
- Vymenovať svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti.
- Opísať príklady bohatstva a chudoby.
- Vedieť stručne popísať ekonomickú sféru človeka a rodiny.
- Uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s osobnými vecami, hospodárneho správania sa v domácnosti.
- Osvojiť si potrebu hospodárneho zaobchádzania s pomôckami a predmetmi v škole aj mimo nej.

Finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí

Celková kompetencia

Používanie spoľahlivých informácií a rozhodovacích procesov osobných financiách.

Čiastková kompetencia 1: Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia.

Čiastková kompetencia 2: Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov.

Čiastková kompetencia 3: Kontrolovať osobné údaje a informácie.

Čiastková kompetencia 4: Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov.

Čiastková kompetencia 5: Vypracovať komunikačné stratégie na diskusiu o finančných záležitostiach.

Čiastková kompetencia 6: Vedieť stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov.

Žiak je schopný:

- Uviesť príklady finančných rozhodnutí a ich možných dôsledkov.
- Uviesť príklady, ako byť finančne zodpovedným mladým človekom.
- Uviesť príklady, prečo sa oplatí jednotlivcovi byť dobre finančne informovaný.
- Opísať zdroje finančných informácií.
- Opísať, ktoré druhy osobných informácií by nemali byť odhalené tretím osobám.
- Opísať možné dôsledky takéhoto odhalenia.
- Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti.
- Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.
- Vymedziť jednotlivé kroky pomocou zhodnotenia alternatív.
- Používať rozhodovanie pri krátkodobých cieľoch.
- Uviesť príklady mŕňania peňazí u detí predchádzajúcich generácií.
- Porozprávať o hodnotách a postojoch predchádzajúcich generácií na základe ich osobných príbehov o peniazoch.
- Vysvetliť podmienky na vrátenie výrobkov v miestnych obchodoch.

Zabezpečenie peňazí pre uspokojovanie životných potrieb - príjem a práca

Celková kompetencia

Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny.

Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.

Čiastková kompetencia 1: Poznať a harmonizovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.

Čiastková kompetencia 2: Porozumieť a orientovať sa v problematike zabezpečovania životných (ekonomických) potrieb jednotlivca a rodiny.

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb.

Čiastková kompetencia 4: Identifikovať zdroje osobných príjmov.

Čiastková kompetencia 5: Orientovať sa v modeloch zabezpečenia jednotlivca a rodiny peniazmi.

Čiastková kompetencia 6: Poznať základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti, inšpirované úspešnými osobnosťami a uplatňovanie ich postupov.

Žiak je schopný:

- Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby.
- Opísať príklady základných životných potrieb.
- Opísať, čo je povolanie a zamestnanie.
- Opísať svoju predstavu, čo sú to osobné príjmy človeka.
- Vysvetliť na jednoduchom príklade vzťah človeka a rodiny k peniazom.
- Vysvetliť príklady úspešnosti a neúspešnosti človeka v živote.

Plánovanie a hospodárenie s peniazmi

Celková kompetencia

Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie hotovosti.

Čiastková kompetencia 1: Vypracovať osobný finančný plán.

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať systém na udržiavanie a používanie finančných záznamov.

Čiastková kompetencia 3: Popísať spôsob používania rôznych metód platenia.

Čiastková kompetencia 4: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe.

Čiastková kompetencia 5: Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu.

Čiastková kompetencia 6: Uvedomiť si účel a dôležitosť závetu.

Žiak je schopný:

- Porozprávať, aké môžu byť výdavky na domácnosť a aké môžu byť zdroje príjmov v domácnosti.
- Vysvetliť svoju predstavu o tom, čo je majetok.
- Opísať, za čo všetko rodičia v domácnosti platia.
- Porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch.
- Opísať, ktoré charitatívne organizácie žiak vo svojom okolí pozná.
- Uplatniť zodpovedné rozhodovanie, primerané osobnému veku, pri nákupe.
- Uviesť predmet, ktorý zdedil niektorý z členov domácnosti.

Úver a dlh

Celková kompetencia

Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu.

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov.

Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť účel informácií o úverovej schopnosti a poznať oprávnenia žiadateľa o úver v súvislosti s informáciami o úverovej schopnosti.

Čiastková kompetencia 3: Opísať spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zdĺžením alebo ako ich

zvládnuť.

Čiastková kompetencia 4: Mať základné informácie o jednotlivých druhoch spotrebných úverov.

Žiak je schopný:

- Opísať situácie, kedy si človek peniaze/ predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.
- Popísať dôsledky oboch možností.
- Opísať, aké vlastnosti by mal mať človek, ktorý si požičiava obľúbenú osobnú vec iného človeka.
- Porozprávať o tom, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí.

Sporenie a investovanie

Celková kompetencia

Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi.

Čiastková kompetencia 1: Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite.

Čiastková kompetencia 2: Vysvetliť, akým spôsobom investovanie zhodnocuje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov.

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť investičné alternatívy.

Čiastková kompetencia 4: Opísať spôsob nákupu a predaja investícií.

Čiastková kompetencia 5: Vysvetliť vplyv daní na návratnosť investícií.

Čiastková kompetencia 6: Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančnými trhmi.

Žiak je schopný:

- Opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť.
- Uviesť svoju predstavu o tom, čo je možné považovať za investíciu.
- Vysvetliť, prečo je dobré ukladať peniaze vo finančnej inštitúcii.
- Vysvetliť, na čo by človek mohol minúť väčšiu sumu peňazí, ktorú si našetril v peňažnej inštitúcii.
- Vysvetliť, že za všetko sa platí daň.
- Popísať, ako sa kupuje dom alebo auto pre domácnosť a aké majú s tým rodičia výdavky.
- Vysvetliť, prečo je potrebné vytvárať prostredie dôvery a bezpečia pri používaní peňazí v rámci denného nakupovania, ale aj ich šetrenia.
- Porozprávať o tom, ako predchádzať stratám a znehodnoteniu vecí a peňazí.

Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia

Používanie primeraných stratégií riadenia rizík.

- Čiastková kompetencia 1:* Pochopiť pojem riziko, vedieť identifikovať základné druhy rizík a vysvetliť základné metódy riadenia rizík.
- Čiastková kompetencia 2:* Zohľadniť vplyv finančných kríz na hospodárenie jednotlivca a rodiny.
- Čiastková kompetencia 3:* Vysvetliť systém zabezpečenia pre prípad zdravotne a sociálne nepriaznivej situácie a staroby.
- Čiastková kompetencia 4:* Vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením.
Vymenovať povinné a nepovinné druhy verejného poistenia. Charakterizovať zdravotné poistenie a sociálne poistenie a v rámci neho nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, úrazové poistenie, garančné poistenie a poistenie v nezamestnanosti.
- Čiastková kompetencia 5:* Vysvetliť v rámci súkromného poistenia podstatu a význam poistenia majetku, zodpovedností za spôsobené škody, úrazového a životného poistenia.

Žiak je schopný:

- Opísať na jednoduchých príkladoch existenciu vonkajších vplyvov na človeka.
- Vedieť uviesť na príkladoch význam starých rodičov v rodine. Pochopiť význam ich dôstojného postavenia, vyjadreného zdravím a sociálnou istotou.
- Vysvetliť, prečo sa ľudia potrebujú poistiť a na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje .

Finančná gramotnosť je začlenená a bližšie rozpracovaná v UO jednotlivých vyučovacích predmetoch.

Finančná gramotnosť 2

1. Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Celková kompetencia

Používanie spoľahlivých informácií a uplatňovanie rozhodovacích procesov v osobných financiách.

- Čiastková kompetencia 1:* Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach.
Žiak je schopný: Uviesť jednoduché príklady, ako sa môžu osobné informácie/údaje dostať k nepovolaným osobám. Opísať možné dôsledky prezradenia vybraných osobných informácií.

- Čiastková kompetencia 2:* Stručne zhrnúť hlavné nástroje na ochranu spotrebiteľov.

Žiak je schopný: Uviesť príklady možností na vrátenie výrobkov v rôznych typoch obchodov (napr. elektronické, kamenné). Jednoducho opísať základné práva spotrebiteľov.

Čiastková kompetencia 3: Posúdiť význam boja proti korupcii, podvodom, ochrany proti praniu špinavých peňazí.

Žiak je schopný: Navrhnuť spôsoby riešenia finančných situácií, v ktorých sa stretne s klamstvom, podvodom, nečestným správaním.

2. Plánovanie, príjem a práca

Celková kompetencia

Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie toku peňazí.

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať zdroje osobných príjmov.

Žiak je schopný: Opísať, čo sú osobné príjmy človeka.

Čiastková kompetencia 2: Vypracovať finančný plán.

Žiak je schopný: Roztriediť príjmy do domácnosti a výdavky na domácnosť.

3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Celková kompetencia

Celková kompetencia Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny.

Čiastková kompetencia 1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby.

Žiak je schopný: Pomenovať osobné, rodinné a spoločenské potreby. Vysvetliť vzťah ľudská práca – peniaze. Vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava.

Čiastková kompetencia 2: Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov.

Žiak je schopný: Zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti. Stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele.

Čiastková kompetencia 3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe.

Žiak je schopný: Porovnať ceny rovnakého alebo podobného výrobku a/alebo služby v dvoch rôznych obchodoch. Uplatniť zodpovedné rozhodovanie pri nákupe, primerane veku.

Čiastková kompetencia 4: Opísať používanie rôznych metód platenia.

Žiak je schopný: Opísať, za čo všetko sa v domácnosti platí. Vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách (hotovostná a bezhotovostná forma peňazí).

4. Úver a dlh

Celková kompetencia

Udržanie výhodnosti, požíčavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu.

Čiastková kompetencia 1: Identifikovať riziká, prínosy a náklady jednotlivých typov úverov.

Žiak je schopný: Zdôvodniť voľbu nákupu tovaru alebo služby alebo požičania si predmetu.

Čiastková kompetencia 2: Mať základné informácie o jednotlivých druhoch úverov poskytovaných spotrebiteľom.

Žiak je schopný: Vysvetliť, že peniaze sa dajú požičať vo finančných inštitúciách.

Čiastková kompetencia 3: Zhodnotiť možnosti, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením (predĺžením) alebo ako ich zvládnuť.

Žiak je schopný: Vysvetliť, čo môže nastať pri požíčavaní si cenných predmetov alebo peňazí.

5. Sporenie a investovanie

Celková kompetencia

Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi.

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite

Žiak je schopný: Opísať, ako a prečo človek môže sporiť.

6. Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia

Používanie primeraných stratégií riadenia rizík.

Čiastková kompetencia 1: Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie.

Žiak je schopný: Uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti. Vysvetliť podstatu rizika a jeho typy.

Čiastková kompetencia 2: Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a komerčným poistením.

Žiak je schopný: Vysvetliť, prečo a kedy sa ľudia potrebujú poistiť. Na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje.

E. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia

Vnútorný systém kontroly a hodnotenie zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických a nepedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

Hodnotenie vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Hodnotenie vychádza z platnej legislatívy a aktuálnych metodických pokynov. Kritéria hodnotenia sú zakomponované v učebných osnovách jednotlivých predmetov.

Hodnotenie pedagogických a nepedagogických zamestnancov

Pri hodnotení zamestnancov školy vychádzame z plánu kontrolnej a hospitačnej činnosti školy. Pri hodnotení používame nasledovné prostriedky:

1. Kontrola školskej dokumentácie (triedne knihy, katalógy, klasifikačné záznamy...)
2. Priama hospitačná činnosť na vyučovacích hodinách. Kontrola klasifikácie a hodnotenia žiakov
3. Kontrola práce predmetových komisií a metodického združenia
4. Kontrola práce triedneho učiteľa
5. Kontrola dodržiavania pracovného poriadku pedagogických aj nepedagogických zamestnancov (dochádzka, pracovná náplň)
6. Kontrola priestorov školy
7. Kontrola práce upratovačiek a školníka
8. Ostané úlohy kontrolnej činnosti
 - hospitácie
 - dotazníky
 - porovnávanie prospechu žiakov s predchádzajúcim obdobím
 - účasť na zasadnutiach MZ, PK
 - kontrola dokumentácie, dochádzky
 - komunikácia s rodičmi
 - úspešnosť prijatia žiakov na stredné školy

Hodnotenie školy

Kritériom hodnotenia; kvality školy je úspešnosť prijatia žiakov na stredné školy, spokojnosť žiakov, rodičov a zriaďovateľa s kvalitou poskytovaných služieb našou školou. Je dôležité, aby škola bola vnímaná ako inštitúcia, ktorá je prínosom pre obec a región. Pravidelne monitorujeme podmienky na vzdelávanie, spokojnosť s učiteľmi a vedením školy, prostredie (klímu) školy, priebeh vzdelávania, metódy a formy vzdelávania.

Nástroje zisťovania kvality :

- správa o výsledkoch a podmienkach výchovno-vzdelávacej činnosti za školský rok
- dotazníky pre žiakov a rodičov
- rozhovory so žiakmi a rodičmi
- hospitácie
- pozorovanie

- SWOT analýza

Kritériom hodnotenia našej práce budú aj pravidelné stretnutia rodičov, učiteľov a žiakov na akciách organizovaných školou, kde sa do popredia dostáva zapojenie rodičov a širšej verejnosti do života školy.

F. UČEBNÉ OSNOVY

Učebné osnovy tvoria vlastný didaktický program vzdelávania pre každý predmet. Vychádzajú zo Štátneho vzdelávacieho programu s ohľadom na profil absolventa a zameranie školy.

Obsahujú:

- charakteristiku predmetu
- ciele predmetu
- výchovné a vzdelávacie stratégie
- obsahový a výkonový štandard
- tematické celky predmetu
- prierezové témy a medzipredmetové vzťahy
- finančnú gramotnosť
- učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov
- hodnotenie predmetu.

G. iUčebný plán ISCED I

	od 2020/2021							
Vzdelávacia oblasť / Vyučovací predmet	1r		2r		3r		4r	
Jazyk a komunikácia								
Slovenský jazyk a literatúra	9		8	1	7	1	7	1
Prvý cudzí jazyk		1		1	3		3	
Druhý cudzí jazyk								
Matematika a práca s informáciami								
Matematika	4	1	4	1	4	1	4	
Informatika					1		1	
Príroda a spoločnosť								
Prvouka	1		2					
Prírodoveda					1		2	
Vlastiveda					1		2	
Človek a hodnoty								
Etická výchova / Náboženská výchova	1		1		1		1	
Človek a svet práce								
Pracovné vyučovanie					1		1	
Umenie a kultúra								
Hudobná výchova	1		1		1		1	
Výtvarná výchova	2		2		1		1	
Zdravie a pohyb								
Telesná a športová výchova	2		2		2		2	
Povinné hodiny spolu								
Voliteľné hodiny								
	20	2	20	3	23	2	25	1
SPOLU za ročník	22		23		25		26	

Poznámka: Červenou farbou sú vyznačené hodiny nad rámec štátneho RUP

Školský vzdelávací program bol prerokovaný Pedagogickou radou
ZŠ v Trenčianskom Jastrabí dňa 02. 9. 2020

.....
Mgr. Boris Jantolák
riaditeľ školy

Školský vzdelávací program bol prerokovaný Radou školy ZŠ v Trenčianskom
Jastrabí dňa.....13. 10. 2020.....

.....
Mária Kyselíková
predseda rady školy

Zriadovateľ školy: Obec Trenčianske Jastrabie schvaľuje/neschvaľuje* iŠKVP ISCED II
dňa19. 10. 2020.

Pečiatka a podpis zriadovateľa.....

Prílohy:

Učebné osnovy a TVVP jednotlivých predmetov

*Nehodiace sa prečiarknúť